

► Morgen herdenking van bombardement op het Bezuidenhout

Arie was laatste slachtoffer

De identiteit van het laatste slachtoffer van het bombardement op het Bezuidenhout is vastgesteld. Stichting WO2 Sporen is in 2016 begonnen met het uitpluizen van 300.000 documenten en kan deze taak nu afsluiten. Toch zijn nog veel gebeurtenissen op die rampdag onduidelijk.

Hans Hemmes

Den Haag

Het is morgen precies 79 jaar na de rampzalige dag van 3 maart 1945 waarbij zeker 530 mensen om het leven kwamen. Op die zaterdagochtend in het laatste oorlogsjaar voltrekt zich een ongekend drama. Britse RAF-bommenwerpers lossen 67.000 kilo brisantbommen in een operatie die tot doel heeft om de V-2 raketinstallaties in het Haagse Bos te vernietigen en zo een einde te maken aan de aanvallen op Londen.

Maar er gaat van alles mis: de coördinaten van het doelwit zijn schijnbaar verwisseld, er staat een krachtige noordenwind en de piloten hebben slecht zicht door mist. De bommen treffen niet het bos, maar de woonwijk Bezuidenhout en het centrum, waar mensen net aan het ontbijt zitten, op weg zijn naar hun werk of winkelen. Het bombardement en de daaropvolgende branden maken op een gruwelijke manier een einde aan veel levens.

Wie waren zij en hoe kwamen ze om het leven? Veel slachtoffers waren nog anoniem. Voorzitter Ronald Klomp besteedde er tienduizenden uren aan om hen een naam en ge-

zicht te geven. Hij ontdekte dat er nog steeds veel gebeurtenissen van die dag niet zijn opgehelderd.

„Er zou met een boordgeschut uit een vliegtuig op woningen gevuld zijn. Dat ga je toch niet doen? En hoe heeft dit in godsnaam op deze manier kunnen gebeuren?” zegt Klomp. Voor antwoorden op die vragen wilde hij de archieven van de RAF in Engeland inzien, maar die zijn nog steeds niet openbaar.

Monnikenwerk

In Nederland had Klomp wel toegang tot rapporten waarmee hij de laatste uren van de slachtoffers kon reconstrueren. Het is monnikenwerk: hij bekeek zo'n 300.000 documenten over 17.000 personen. Na jaren onderzoek is hij nu bijna zover dat hij

de laatste Bezuidenhouter kan identificeren: zijn naam is Arie Teunis Beekhuizen. Met moeite heeft Klomp alle gegevens over hem verzameld. Dat was lastig, want zijn achternaam was fout geschreven. „Voor een 99 procent identificatie heb ik nog iets nodig van Burgerzaken van de gemeente Den Haag.”

Het identificeren van Beekhuizen is dankbaar werk. „Er leeft nog een neef van hem.” Op de site wozsporen.eu zijn alle verhalen te lezen over omgekomen Bezuidenhouters. De politierapporten die daaraan ten grondslag liggen gaan volgens Klomp 'door merg en been'. „Puinruimers moesten op zoek gaan naar lichamen op aanwijzingen van familieleden. De botresten werden verzameld in teiltjes, pisbakken en groentekistjes.”

▲ **Juliana van Stolbergplein kort na het bombardement van het Bezuidenhout.**

FOTO GEMEENTEARCHIEF

“**Botresten werden verzameld in teiltjes, pisbakken en groentekistjes**

– Ronald Klomp

Meer was er van veel slachtoffers niet over. De ooggetuigenverslagen in de processen-verbaal zijn zeer aangrijpend. Zoals een relaas over een apotheek aan de Theresiastraat. Een moeder was ongedeerd toen het pand instortte na een bominslag, maar haar dochter en een apotheker-assistente werden zwaar getroffen.

Debora Lootsma is gevraagd om bij de herdenking een voordracht houden. Ze vindt het een moeilijk onderwerp, omdat het de geallieerden waren die de wijk en zoveel levens hebben verwoest. „Het is dus niet zwart-wit of vijand-vriend. Het zit complexer in elkaar.” Ze wil in haar *spoken word* een paar namen noemen van Bezuidenhouters die omkwamen. „Het is belangrijk om te blijven herdenken.”